

सोनोग्राफी मशिन निर्लेखन (Scrap)
करण्याबाबत मार्गदर्शक सूचना

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: प्रचिनी-२०१६/२३३०/प्र. क्र.६९९/ कु.क.

१० वा मजला, बी विंग, गो.ते.रुग्णालय संकुल इमारत

नवीन मंत्रालय, लो.टि.मार्ग, मुंबई ४०० ००१

तारीख: २४ सप्टेंबर, २०१८

वाचा -

- १) आयुक्त कु.क. यांचे पत्र क्रमांक: जा.क्र.राग्राआअ/पीसीपीएनडीट/Scrap/१५६९७- ६९९/ १६, दि.१६.०६.२०१६
- २) अतिरिक्त संचालक, राज्य कुटुंब कल्याण कार्यालय, पुणे यांचे पत्र क्रमांक: राकुक्का/पीसीपीएनडीटी/ कक्ष८ड/ Scrap/५५३७६-७८/१६, दि.०३.०९.२०१६ व पत्र राकुक्का/पीसीपीएनडीटी/ कक्ष८ड/ Scrap/८६३४९-५१/१६, दि.३०.१२.२०१६
- ३) पीसीपीएनडीटी कायदयांतर्गत स्थापन करण्यात आलेल्या राज्य पर्यवेक्षकीय मंडळाच्या दिनांक: दि.०१.०३.२०१६ व दि.३१.०३.२०१८ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत

प्रस्तावना -

सोनोग्राफी केंद्र धारकाकडून, रेडिओलॉजिस्ट संघटनेकडून जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय/महानगरपालिका यांचेकडून जुन्या निकामी झालेल्या व वापरात नसलेल्या सोनोग्राफी मशीनची विल्हेवाट लावण्यासाठी वारंवार चौकशी करण्यात येत आहे. सोनोग्राफी मशीन निर्लेखित करण्यातबाबत पीसीपीएनडीटी कायदयात तरतुद नसल्यामुळे याबाबत अतिरिक्त संचालक, कुटुंब कल्याण, पुणे यांनी त्यांच्या अध्यक्षतेखाली तज्ञ सदस्यांची समिती स्थापित केली आहे. सदर समितीने सोनोग्राफी मशीन निर्लेखनाबाबत केलेल्या शिफारशींवर पीसीपीएनडीटी कायदयांतर्गत स्थापन करण्यात आलेल्या राज्य पर्यवेक्षकीय मंडळाच्या दि.०१.०३.२०१६ व दि.३१.०३.२०१८ रोजीच्या बैठकीत चर्चा झाली. सदर बैठकीत सोनोग्राफी मशीनची विल्हेवाट लावण्याबाबतची कार्यपध्दती निश्चित करण्याचा निर्णय घेण्यात आला. त्यानुसार नादुरुस्ती, जुन्या व निकामी झालेल्या सोनोग्राफी मशीन निर्लेखन करण्यासाठी मार्गदर्शक सूचना ठरविण्याचा प्रस्ताव शासन स्तरावर विचाराधीन होता.

शासन निर्णय-

सोनोग्राफी मशीन निर्लेखन करण्याबाबत मार्गदर्शक सूचना तयार करणे ही बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार सोनोग्राफी मशीन निर्लेखन करण्यासाठी पुढील प्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे.

- अ) राज्यातील सोनोग्राफी मशीन निर्लेखन करण्यासाठी खालीलप्रमाणे जिल्हास्तरीय समिती गठित करण्यात यावी.
- १) संबंधित कार्यक्षेत्रातील जिल्हा शल्यचिकित्सक किंवा वैद्यकिय आरोग्य अधिकारी - अध्यक्ष
- २) संबंधित विभागातील उपसंचालक कार्यालयातील सहा. संचालक - सदस्य.
- ३) सोनोग्राफी केंद्रांचे मालक - सदस्य.
- ४) जिल्हा/महानगरपालिकाशी संबंधित विभागीय/जिल्हा प्रदुषण नियंत्रण मंडळाचे प्रादेशिक अधिकारी - सदस्य.
- ५) तांत्रिक क्षेत्रातील अधिकारी - सदस्य.

ब) सोनोग्राफी मशिन्सचे निर्लेखन करण्यातबाबत घेण्यात आलेल्या निर्णयानुसार, ज्या सोनोग्राफी मशिन्स निरुपयोगी झाल्या आहेत अथवा त्या पुन्हा वापरात आणता येणार नाहीत अशा मशिन्स नष्ट करण्याचा अधिकार जिल्हास्तरीय समितीचा राहिल. तसेच मशिनचा पुनर्वापर होणार असेल आणि दुरुस्ती करावयाची असेल अशी मशिन वापरण्यास धारकास मुभा राहिल. ज्या मशिनचे निर्लेखन करावयाचे आहे ती मशिन जिल्हा समितीकडे घेऊन येण्यासाठी जिल्हा समुचित प्राधिकारी यांनी मशिन धारकास मशिन स्थलांतर करण्यास परवानगी देण्याबाबतचे पत्र देईल.

क) ज्या सोनोग्राफी केंद्राना मशीन निर्लेखन करावयाचे आहे, त्या सोनोग्राफी केंद्रांनी मशिनचा मेक, मॉडेल, प्रोब इ. माहितीसह अर्ज जिल्हा समुचित प्राधिकारी यांचेकडे सादर करणे आवश्यक आहे. ज्या मशीन धारकांना मशीनचा प्रोब निर्लेखन करावयाचा नाही. अशा मशीनधारकांनी त्या बाबतची माहिती अर्जामध्ये स्पष्ट नमूद करणे बंधनकारक राहिल. त्याचप्रमाणे अर्जासोबत प्रतिज्ञापत्र सादर करणे केंद्रांवर बंधनकारक राहिल. समितीतील समुचित प्राधिकाऱ्यांनी अर्जातील नमूद माहिती आणि पीसीपीएनडीटी नियम १९९६ च्या नियम ४ (१) व ८ (१) तसेच ६ (२) (५) व ८ (२) नुसार “ए” व “बी” फॉर्ममधील माहिती तपासून पाहिल्यानंतर सदर समिती सोनोग्राफी मशीन निर्लेखन करण्याचा निर्णय घेईल. व निर्लेखन करावयाचा मशीनचा खर्च संबंधित केंद्रधारक किंवा मशीनधारक यांनी करावयाचा आहे. मशीन निर्लेखन करताना प्रदुषणाचा प्रश्न निर्माण होणार नाही याबाबत संबंधितांनी दक्षता घ्यावी. तसेच निर्लेखन करताना निर्माण होणाऱ्या ई कचऱ्याचे व्यवस्थापन करण्यासाठी प्रदुषण मंडळातील अधिकाऱ्यांचे मार्गदर्शन घेण्यात यावे आणि मशीन निर्लेखनाच्या संपूर्ण प्रक्रियेचे व्हिडियो शुटींग करावे.

ड) सोनोग्राफी मशीन निर्लेखन करताना खालील बाबी तपासून पहाव्यात.

1. Application of owner
2. Affidavit of owner
3. Letter of transport of machine
4. M.R.C. Number
5. See same machine endorsed in "B" form
6. "B" form to be submitted condition of probe
7. Make/Model of machine

प्रस्तुत प्रक्रीयेत कालानुरूप होणाऱ्या बदलाप्रमाणे सुधारणा करता येतील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१८०९१८१११८२३४७१७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(उज्वला अ. रणसिंग)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा. मंत्री (आरोग्य व कु.क.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. राज्यमंत्री (आरोग्य व कु.क.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य मंत्रालय, मुंबई.
५. अपर मुख्य सचिव (पर्यावरण विभाग) मंत्रालय, मुंबई
६. प्रधान सचिव, सा.आ.वि.मंत्रालय, मुंबई
७. प्रधान सचिव (विधी व न्याय विभाग) मंत्रालय, मुंबई
८. आयुक्त (आरोग्य सेवा) तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई

९. संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई.
१०. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, महाराष्ट्र राज्य मुंबई
११. संचालक, महाराष्ट्र राज्य प्रदुषण नियंत्रण मंडळ,
१२. विभागीय आयुक्त (सर्व)
१३. सह संचालक/उपसंचालक, आरोग्य सेवा (सर्व)
१४. सर्व महानगरपालिका आयुक्त/ मुख्य प्रशासकीय अधिकारी/प्रशासक
१५. सर्व जिल्हाधिकारी
१६. जिल्हा शल्य चिकीत्सक, सामान्य रुग्णालय(सर्व)
१७. जिल्हा आरोग्य अधिकारी(सर्व)
१८. निवडनस्ती/कु.क.